

M'Đrắk, ngày 24 tháng 01 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN M'ĐRẮK, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Vũ Thị Hải.

Thư ký phiên họp: Bà Võ Linh Nguyên - Thư ký Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện M'Đrắk tham gia phiên họp: Ông Phan Bá Quang – Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 01 năm 2025, tại Hội trường Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 140/2024/TLST-VDS ngày 18 tháng 12 năm 2024 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp số: 08/2025/QĐST-VDS ngày 16/01/2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Võ Thị H, sinh năm 1962. Địa chỉ: Tổ dân phố 1, thị trấn M, huyện M, tỉnh Đắk Lắk. (Vắng mặt – có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt)

- *Người bị yêu cầu:* Ông Đặng Quang Kh, sinh năm 1954. Địa chỉ: Tổ dân phố 1, thị trấn M, huyện M, tỉnh Đắk Lắk. (Vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Theo đơn yêu cầu, bản tự khai, bà Võ Thị H trình bày:

Bà Võ Thị Hương và ông Đặng Quang Kh là vợ chồng, có đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân xã Cư M'ta, huyện M'Đrắk ngày 16/10/1993. Bà H và ông Kh có 04 con chung là Đặng Minh Kh1 sinh năm 1981, Đặng Thị Thúy H1 sinh năm 1983, Đặng Thủy T sinh năm 1991 và Đặng Ánh H2 sinh năm 1994. Vào khoảng tháng 8 năm 2024 ông Kh bị bệnh, bà H đã đưa ông Kh đi điều trị bệnh tại Bệnh viện đa khoa vùng Tây Nguyên, vào viện vào ngày 19/8/2024 phẫu thuật “*mở nắp sọ giải áp, lấy máu tụ và chùng màng cứng*”. Hậu phẫu đột quỵ xuất huyết não bán cầu trái, ông Khánh bị liệt ½ người bên phải.

Do đang làm thủ tục liên quan đến Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của gia đình để vay vốn và làm các thủ tục pháp lý khác, thủ tục cần có chữ ký của ông Đặng Quang Kh, nhưng ông Kh bị bệnh không biết gì nên không có khả năng ký kết và xác

lập các giao dịch dân sự. Vì vậy, bà Võ Thị H đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố ông Đặng Quang Kh mất năng lực hành vi dân sự.

* Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk thụ lý vụ việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo yêu cầu của bà Võ Thị H là đúng thẩm quyền, quy định tại Điều 27, Điều 35, Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự (BLTTDS); xác định đúng người tham gia tố tụng theo Điều 68 BLTTDS. Tòa án đã tiến hành đầy đủ các hoạt động tố tụng trong giai đoạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu theo quy định tại Điều 377 BLTTDS.

Về nội dung: Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ trong hồ sơ, nhận thấy yêu cầu của bà Võ Thị Hương là có cơ sở chấp nhận. Đề nghị Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk áp dụng các Điều 376, 378 369 và Điều 370 BLTTDS, Điều 22 Bộ luật Dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị H, tuyên bố ông Đặng Quang Kh mất năng lực hành vi dân sự. Giao ông Đặng Quang Kh cho bà Võ Thị H giám hộ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1] Về tố tụng: Người bị yêu cầu là ông Đặng Quang Kh hiện đang cư trú tại Tổ dân phố 1, thị trấn M, huyện M, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 361 BLTTDS, yêu cầu của bà Võ Thị Hương thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk.

[2] Về nội dung: Kết quả xác minh tại địa phương, lời khai của người làm chứng và thông tin do bà H cung cấp thì ông Đặng Quang Kh bị bệnh từ khoảng tháng 8 năm 2024, hậu phẫu đột quy xuất huyết não bán cầu trái, ông Kh bị liệt ½ người bên phải không nhận thức làm chủ được hành vi.

Quá trình làm việc tại Tòa án, bà Võ Thị H yêu cầu Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk, tỉnh Đắk Lắk trưng cầu giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự đối với ông Đặng Quang Kh. Để có cơ sở giải quyết việc dân sự ngày 06/01/2025, Tòa án nhân dân huyện M'Đrắk đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 02/2025/QĐ-TA trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên tiến hành giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của ông Đặng Quang Kh.

Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 12/KLGĐ ngày 09/01/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đối với ông Đặng Quang Kh:

- Về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Mất trí trong bệnh mạch máu; Liệt nửa người (Theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã bệnh F0; G81).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định:

“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Từ các tài liệu, chứng cứ nêu trên, xét thấy việc bà Võ Thị H yêu cầu tuyên bố ông Đặng Quang Kh mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp theo quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

Bà Võ Thị H là vợ hợp pháp của ông Kh, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự. Cần giao ông Đặng Quang Kh cho bà Võ Thị H giám hộ.

[3] Về chi phí giám định: Bà Võ Thị H đã nộp trực tiếp cho Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên nên Tòa án không đặt ra xem xét giải quyết.

[4] Về lệ phí: Bà Võ Thị H là người cao tuổi và có đơn xin miễn giảm lệ phí nên được miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 149, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Võ Thị H.

Tuyên bố: Ông Đặng Quang Kh, sinh năm 1954 bị mất năng lực hành vi dân sự.

Giao ông Đặng Quang Kh cho bà Võ Thị H giám hộ.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Võ Thị H là người cao tuổi và có đơn xin miễn giảm lệ phí nên được miễn toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra Quyết định; Viện kiểm sát cùng cấp được quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- CCTHADS huyện M’Đrắk
- VKSND huyện M’Đrắk;
- UBND thị trấn M’Đrắk;
- Đương sự;
- Lưu HS vụ việc, VT.

Vũ Thị Hải

